

УДК 37.018

DOI <https://doi.org/10.32782/2412-9208-2025-3-100-110>

IMPLEMENTATION OF BLENDED LEARNING TECHNOLOGIES IN EDUCATION

ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТУ

Vladyslav KAUN,

Postgraduate Student,
Poltava V. G. Korolenko National
Pedagogical University
2, Ostrogradskoho Str., Poltava,
36003, Ukraine

svatojvlad1@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0009-4218-2600>

Владислав КАУН,

аспірант,
Полтавський національний
педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
вул. Остроградського, 2,
м. Полтава, 36003, Україна

Volodymyr MOKLIAK,

Doctor of Pedagogical Sciences,
Professor,
Poltava V. G. Korolenko National
Pedagogical University
2, Ostrogradskoho Str., Poltava,
36003

<https://orcid.org/0000-0001-9922-7667>

vovchik01071981@gmail.com

Володимир МОКЛЯК,

доктор педагогічних наук,
професор,
Полтавський національний
педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
вул. Остроградського, 2,
м. Полтава, 36003, Україна

ABSTRACT

The article is devoted to the implementation of blended learning technologies in the educational process of secondary education institutions. It describes the main approaches to the application of blended learning, its impact on the quality of educational outcomes, as well as the advantages and challenges associated with the use of this format during the learning process. Various aspects of the implementation of blended learning technologies in the secondary education system are analyzed, taking into account current requirements and trends. The possibilities of using blended learning technologies are explored, and their main types that are appropriate for use in the educational process are identified.

The purpose of the study is to justify the feasibility of introducing blended learning into school practice, analyze its impact on the quality of the educational process, and identify the advantages, challenges, and conditions for the effective application of this technology.

The article highlights ways to effectively combine traditional and digital forms of learning that contribute to increasing the level of educational motivation, independence,

and the formation of critical thinking skills in students. Emphasis is placed on the need for scientific and methodological support for teachers for a successful transition to a blended learning format.

The main advantages of blended learning are outlined, including flexibility, individualization of the educational process, and the ability to take into account the learning needs of students.

The scientific novelty of the work lies in the comprehensive disclosure of the technological, methodological, and organizational aspects of implementing blended learning, which makes it possible to increase the effectiveness of the educational process, as well as in the formulation of practical recommendations for providing teachers with the necessary tools and methods for the high-quality implementation of blended learning in secondary education institutions. Unlike existing publications, the article proposes a systematic approach to the organization of blended learning that takes into account the current educational challenges and needs of all participants in the educational process.

Key words: *blended learning, teachers, students, digital resources, cutting-edge technologies.*

Вступ. На сьогоднішній день відбувається перехід від традиційної форми організації освітнього процесу до застосування інноваційних інтерактивних (цифрових) технологій. Одним із нововведень є змішане навчання.

Під час дослідження впровадження технологій змішаного навчання в освітній процес було застосовано сукупність взаємопов'язаних теоретичних, емпіричних методів, які допомогли з'ясувати структуру запропонованого способу.

Теоретичні методи складаються з: аналізу наукових джерел, порівняння сучасних підходів до організації змішаного навчання, узагальнення результатів попередніх досліджень з метою формування науково-методичної основи. Завдяки аналізу літературних джерел було визначено основні моделі змішаного навчання, їхні переваги та обмеження в контексті сучасної освіти [6].

Серед емпіричних методів було використано спостереження, опитування. Проведення опитування учасників освітнього процесу (учнів, вчителів) дозволило виявити ставлення до застосування змішаного навчання, рівень його сприйняття, труднощі, що виникають, а також оцінити ефективність обраних цифрових платформ.

Для обробки отриманих результатів було застосовано методи математичної статистики, що забезпечили об'єктивність аналізу ефективності використання змішаного навчання в порівнянні з традиційною системою.

На сьогоднішній день у вітчизняній та зарубіжній педагогічній науці проведено значну кількість досліджень і опубліковано багато наукових праць, присвячених проблематиці впровадження технологій змішаного навчання в освітній процес. Певну увагу в науковій літературі зосереджено на питаннях організації змішаного навчання під час проведення уроків.

Різні способи застосування цієї технології розкрито у працях провідних дослідників. Так, О. Кузьменко у своєму дослідженні «Змішане навчання, як інноваційна форма організації навчального процесу в школі» звертає увагу на змішане навчання, як ефективний засіб модернізації шкільної освіти. Г. Ткачук у роботі «Змішане навчання та особливості використання ротаційної моделі у навчальному процесі» точно аналізує специфіку застосування ротаційної моделі в умовах сучасної школи. К. Бугайчук у праці «Змішане навчання: теоретичний аналіз та стратегія впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів» розглядає теоретичні засади й практичні механізми інтеграції змішаного навчання в систему вищої освіти.

Результати та дискусії. У сучасних умовах розвитку суспільства можна побачити масштабні зміни в економічній, політичній та соціальній сфері, що, в свою чергу, демонструється в процесі модернізації всіх критеріїв суспільного життя.

Такі зміни впливають на освітній процес, зосереджуючи увагу на переосмисленні філософських засад освіти та необхідності її інформатизації. Провідні чинники, що вказують на зміни сучасної освіти, продемонстровані через: стрімкий розвиток новітніх технологій; постійне зростання обсягів наукової та технічної інформації; активізацію міждисциплінарних наукових досліджень; глибоке проникнення інформаційних технологій у всі сфери суспільного життя, включно з освітою у закладах освіти [7].

Розвиток новітніх технологій став каталізатором для впровадження сучасних форм навчання, зокрема дистанційного навчання (distance learning), електронного навчання (e-learning) та мобільного навчання (m-learning). На сьогоднішній день представлені освітні платформи розповсюджені й ефективно застосовуються в різних закладах освіти, що є характерною ознакою сучасного етапу розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) [3].

Варто наголосити, що ІКТ в освітньому процесі – це не просто технічні носії інформації чи елементарне використання мультимедійних презентацій. Сучасне розуміння ІКТ передбачає активне використання в навчальній діяльності онлайн-сервісів, інтерактивних навчальних платформ, хмарних технологій, цифрових мультимедійних ресурсів, а також реалізацію навчально-розвивальних проєктів, які забезпечують інтерактивність, індивідуалізацію та високу якість освітньої взаємодії.

Саме розвиток електронного навчання (e-learning) став підґрунтям для формування нової освітньої парадигми – змішаного навчання (blended learning). Термін «blended» у перекладі з англійської означає «поєднувати» або «змішувати», що точно відображає сутність цієї

моделі, яка інтегрує традиційні форми навчання з цифровими технологіями та онлайн-компонентами [2].

Традиційне (очне) навчання відіграє велику роль у розвитку комунікативних навичок, забезпечує умови для рефлексії та отримання швидкого зворотного зв'язку. В той же час електронне навчання (e-learning) суттєво підвищує швидкість і доступність засвоєння навчального матеріалу. Через сучасні освітні потреби ці дві моделі органічно поєдналися, утворивши інтегровану систему – змішане навчання [8].

Протягом останнього десятиріччя науковці В. Кухаренко, С. Березенська, К. Бугайчук, Н. Олійник, Т. Олійник, О. Рибалко, О. Кузьменко, Г. Ткачук, К. Бугайчук поглибили розуміння поняття «змішане навчання» в освітньому процесі. У своїх дослідженнях вони не лише затвердили й розширили поняття, але й обґрунтували теоретико-методологічні засади, розробили методичні підходи та окреслили операційно-процесуальні умови впровадження змішаного навчання в освітню практику.

Отже, змішане навчання слід розуміти, як інтеграцію ефективних елементів традиційного освітнього процесу з сучасними електронними та мобільними технологіями навчання. Така модель забезпечує здобувачам освіти можливість самостійно організовувати власну навчальну діяльність, регулювати темп, обирати зручний час і місце для опанування навчального матеріалу.

Модель змішаного навчання базується на інтеграції трьох ключових компонентів:

1. Дистанційне навчання (Distance Learning)
2. Очне навчання в класі (Face-to-Face Learning)
3. Онлайн-навчання (Online Learning).

Під час використання такої моделі навчання учні відвідують традиційні заняття в школі, під час яких здійснюється безпосередня взаємодія з вчителем. Після цього вони отримують індивідуальні або групові завдання для самостійного опрацювання з використанням відповідного програмного забезпечення – освітніх онлайн-платформ, хмарних сервісів, електронних бібліотек, мультимедійних ресурсів та інтерактивних тестових модулів. Такий підхід сприяє поєднанню теоретичного навчання з практичними та цифровими ресурсами засвоєння знань [1].

Головним завданням учителя при організації змішаного навчання є правильне планування уроків та обґрунтований розподіл навчального матеріалу. Необхідно чітко визначити, який матеріал учні опрацюватимуть самостійно, що буде призначено для індивідуальної роботи, а що – для виконання завдань у групах, зокрема під час демонстрації навчальних проєктів.

Дистанційна частина включає завдання групової, творчої, практичної роботи, а також забезпечує доступ до довідкових матеріалів і додат-

кових ресурсів через посилання у мережі Інтернет. Треба напрацювати проміжні тести різних рівнів складності для самоперевірки та поточного контролю знань [9].

Оцінювання навчальних досягнень учнів має відбуватися, як в онлайн-форматі (на навчальних платформах), так і під час традиційних очних занять у класі для забезпечення об'єктивності результатів.

Розглянемо недоліки змішаного навчання в закладах загальної середньої освіти. Одним із головних постає залежність від технічних засобів навчання. Для ефективної реалізації представленого процесу необхідно, щоб технічне обладнання було сучасним, надійним та зручним у використанні як для вчителів, так і для учнів. У разі відсутності належної технічної бази або підтримки з боку вчителів інформатики досягнення, які очікуються від результатів навчання можуть бути недоречними. Таким чином, забезпечення технічної підтримки є одним із ключових чинників успішного впровадження змішаного навчання в школі.

Однією з проблем у введенні змішаного навчання в школах є нерегулярне опрацювання учнями навчальних матеріалів, зокрема відеороків, що може призводити до прогалин у знаннях і загального відставання в навчанні. Недостатній рівень цифрової грамотності окремих учнів створює проблеми у користуванні електронних ресурсів.

В той же час, необхідність користування цифровими технологіями може стати стимулом для формування базових навичок роботи з комп'ютером, що, у свою чергу, сприяє підвищенню загального рівня інформаційної компетентності дітей і слугує додатковим мотиватором до навчання [10].

Звернемо увагу на негативи змішаного навчання, які продемонстровано в (табл. 1).

Варто розглянути й переваги змішаного навчання. Дослідники відзначають здатність забезпечувати гнучкість у формуванні освітнього процесу. Зокрема, змішане навчання дає змогу поглиблювати навички аналізу та критичного мислення, адаптувати темп і зміст навчання відповідно до індивідуальних особливостей і потреб кожного учня [5].

Крім того, поєднання індивідуальної та колективної форм навчальної діяльності, зокрема за допомогою новітніх технологій, сприяє формуванню позитивного навчального досвіду та підвищенню мотивації до навчання. Отже, можна стверджувати, що змішане навчання створює сприятливі умови для розвитку ключових компетентностей і забезпечення індивідуальної освітньої програми учнів старшої школи.

Позитивні сторони змішаного навчання можна побачити в (табл. 2).

Змішане навчання слід розглядати не, як просте додавання сучасних цифрових технологій до традиційного освітнього процесу, а як комплекс

Таблиця 1

Недоліки змішаного навчання

Негативні аспекти змішаного навчання	Сенс проблеми
Значні часові витрати на підготовку матеріалів	Учителям необхідно витратити додатковий час на адаптацію навчального контенту до онлайн-формату та його розміщення на відповідних освітніх платформах.
Недостатня методична підготовка педагогів	Педагогічні працівники потребують підвищення кваліфікації щодо застосування цифрових технологій і методів змішаного навчання для забезпечення його ефективності.
Недостатній рівень цифрової компетентності учнів	Старшокласники потребують чіткого інструктажу щодо використання цифрових ресурсів, а також розуміння алгоритму взаємодії в онлайн-середовищі.
Зростання навчального навантаження в позаурочний час	Змішане навчання вимагає від здобувачів освіти самостійного опрацювання значного обсягу матеріалу, що потребує вміння планувати власний час і розвивати навички самоорганізації.

Таблиця 2

Позитивні риси змішаного навчання

Переваги змішаного навчання	Сенс методу
Індивідуалізація освітнього процесу	Можливість адаптації змісту, темпу й форм навчання до індивідуальних освітніх потреб і стилів учнів.
Формування навичок самонавчання	Забезпечення умов для розвитку самостійності, самоконтролю та здатності до безперервного навчання.
Оперативний зворотній зв'язок	Можливість швидкої перевірки знань великої кількості учнів через онлайн-тестування та миттєвий аналіз результатів.
Збільшення обсягу навчальної інформації	Розширення доступу до навчальних матеріалів, що дозволяє поглибити знання з окремих тем.
Застосування автентичних ресурсів	Використання реальних джерел інформації (відео, тексти, інтерактивні симуляції), що підвищує якість засвоєння знань.
Покращення умов праці вчителя	Використання цифрових інструментів полегшує підготовку, оцінювання та моніторинг навчальних досягнень.
Гнучкість навчального середовища	Можливість виконання частини навчальної діяльності вдома або в іншому комфортному середовищі, що позитивно впливає на психологічний стан учнів.

сний педагогічний підхід, що передбачає глибоку трансформацію змісту, форм і методів навчання.

Такий підхід змінює не лише організацію навчального процесу, але й суттєво переосмислює ролі вчителя та учня. Вчитель стає фасилітатором та організатором освітньої діяльності, а здобувач освіти – активним учасником, здатним до самостійного пошуку знань, критичного мислення та співпраці. Змішане навчання формує нову освітню модель, орієнтовану на гнучкість, персоналізацію та розвиток ключових компетентностей учнів [4].

Починаючи з 2004 року, у науковому обговоренні спостерігається зміщення акцентів у дослідженнях змішаного навчання – від переважно технологічного підходу до розгляду особистісно орієнтованих та середовищних аспектів організації освітнього процесу.

Вагомий внесок у розроблення педагогічних засад змішаного навчання зробили українські науковці В. Кухаренко, С. Березенська, К. Бугайчук, Н. Олійник, Т. Олійник, О. Рибалко, які у колективній монографії «Теорія і практика змішаного навчання» (2016) повністю висвітлили ключові положення цього підходу.

У продемонстрованому науковому виданні представлено модель педагогічної технології проектування змішаного навчання, а також охарактеризовано сучасні інформаційно-комунікаційні засоби, які забезпечують його реалізацію. Увагу звернено на методи формування критичного мислення в умовах представленого освітнього процесу. Розглянуто потенціал гейміфікації, як інструмент активізації пізнавальної діяльності учнів.

У монографії також наведено приклади практичного впровадження змішаного навчання, зокрема під час вивчення технічних дисциплін. Це свідчить про універсальність підходу та можливість його адаптації до різних рівнів освіти.

Розглянемо приклади реалізації змішаного навчання, які продемонстровано в (табл. 3).

Через спостереження можна побачити, що учні та вчителі по-різному розглядають використання змішаного навчання. Учні зазвичай обирають навчання, яке поєднує очну й дистанційну форми, на рівні всієї навчальної програми. Натомість учителі частіше застосовують елементи змішаного навчання у межах окремих уроків або певних навчальних завдань.

Завдяки аналізу досліджень зарубіжних учених можна виділити основні ідеї, на яких базується змішане навчання:

1. Воно впроваджується в рамках офіційної (формальної) навчальної програми школи.
2. Учитель залишається основною особою, яка організовує і контролює процес навчання, навіть якщо частина занять проходить онлайн або самостійно.

Таблиця 3

Рівні реалізації змішаного навчання

Назва	Сутність і способи реалізації
Рівень активностей	У процесі освіти реалізується поєднання елементів традиційного очного навчання з компонентами електронного освітнього середовища, переважно в межах одного уроку. Зокрема, під час заняття одна частина учнівської аудиторії опрацьовує навчальний матеріал з використанням друкованих підручників, тоді як інша – здійснює пошуково-аналітичну діяльність із застосуванням цифрових пристроїв (смартфонів, планшетів, комп'ютерів), звертаючись до додаткових інформаційних ресурсів мережі Інтернет. Після ротації груп та інтеграції отриманих знань учні виконують індивідуальні або колективні завдання, що сприяє формуванню ключових компетентностей та розвитку навичок самостійної й командної роботи.
Рівень освітньої програми	Поєднання традиційного та дистанційного навчання може реалізовуватись через комбінування обов'язкових і вибіркових курсів. Як правило, базові навчальні предмети викладаються у форматі очного навчання, що передбачає безпосередню взаємодію вчителя й учнів у класі. Водночас вибіркові курси можуть поєднувати самостійне онлайн-опрацювання навчального матеріалу здобувачами освіти з очними консультаціями педагогів, які проводяться індивідуально або в групах. Така модель забезпечує гнучкість освітнього процесу, сприяє розвитку самостійності учнів та ефективнішому використанню часу для особистісно орієнтованої підтримки з боку вчителя.
Рівень курсу	Однією з найпоширеніших форм змішаного навчання в школі є чітке поєднання очного та онлайн-компонентів освітнього процесу. Наприклад, теоретичний матеріал (подача нового матеріалу) може бути поданий у вигляді відео або презентації, які учні переглядають та опрацьовують вдома, а практичні заняття (розв'язування завдань) проводяться у класі та передбачають обговорення, роботу в парах чи групах, пояснення складних моментів учителем. Або ж навпаки: пояснення теми відбувається в класі, а додаткові матеріали для самостійного опрацювання надаються в онлайн-форматі.

Змішаний навчальний курс у шкільній освіті – це не просто надання учням доступу до електронних навчальних матеріалів, якими можна користуватися, як у класі, так і вдома. Це, насамперед, чітко сплановане поєднання різних форм і методів навчальної діяльності: само-

стійної роботи, роботи в групах, онлайн-занять, живого спілкування з учителем тощо. Такий підхід спрямований на активну участь учнів у навчальному процесі, підвищення їх зацікавленості та загальної якості навчання.

При цьому зміст і структура змішаного навчання у школі визначаються чинним законодавством України – зокрема, Законом України «Про освіту» та іншими офіційними документами, що регулюють організацію освітнього процесу. Це гарантує відповідність шкільної програми державним стандартам і забезпечує якісне навчання в умовах поєднання традиційної та цифрової освіти.

Висновки. У статті комплексно розкрито зміст, структуру та особливості впровадження технологій змішаного навчання в закладах загальної середньої освіти в контексті сучасних освітніх тенденцій. Змішане навчання розглядається, як перспективна форма організації освітнього процесу, що об'єднує традиційні та цифрові освітні технології з метою підвищення якості знань, мотивації до навчання, розвитку самостійності та критичного мислення учнів. Здійснене спостереження свідчить про те, що ефективна реалізація змішаного навчання потребує науково-методичного супроводу педагогів, високого рівня цифрової компетентності всіх учасників освітнього процесу, а також належного технічного забезпечення освітнього середовища.

Практичне значення роботи полягає в наданні конкретних рекомендацій щодо оптимізації навчального процесу шляхом диференціації змісту навчання використання інструментів цифрової дисципліни. Наукова новизна полягає у поєднанні організаційних, методичних і технологічних складових, що дає змогу розглядати його, не як допоміжний формат, а як повноцінну освітню модель, здатну забезпечити індивідуалізацію навчального процесу, підвищити якість освіти та відповідати сучасним суспільним запитам.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні механізмів ефективної підготовки педагогів до змішаного навчання, створенні універсальних цифрових платформ та інструментів оцінювання результатів навчальних досягнень в цьому форматі.

В умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та суттєвих змін у сфері освіти, впровадження змішаного навчання стає не лише актуальним, але й необхідним кроком для модернізації української школи. Воно дає змогу забезпечити гнучкість освітнього процесу, дотримуючись при цьому вимог державних стандартів та індивідуальних освітніх потреб учнів.

Література

1. Березенська С., Зуєва А. Моделі змішаного навчання у професійній освіті: український контекст. *Освітологічний дискурс*. 2020. № 3 (31). С. 78–90.
2. Дистанційне та змішане навчання в школі: путівник / упоряд. І. Воронькова. Київ : Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 48 с.
3. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 02.07.2025).
4. Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році. URL: <http://surl.li/ctldI> (дата звернення: 02.07.2025).
5. Колесо цифрових компетентностей. URL: <https://digital-competence.eu> (дата звернення: 03.07.2025).
6. Кузьменко О. Змішане навчання як інноваційна форма організації навчального процесу в школі. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Б. Гнатюка*/ 2017. № 3. С. 140–147.
7. Кухаренко В. М. Змішане навчання. Вебінар. URL: <http://www.wiziq.com/online-class/2190095-intelblended>. (дата звернення 02.07.2025).
8. Про затвердження Положення про дистанційне навчання: Наказ МОН №466 від 25.04.2013 (редакція станом на 16.10.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text> (дата звернення: 04.07.2025).
9. Сиротенко Н. Г., Столярєвська А. Л. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / за ред.
10. Триус Ю. Комбіноване навчання як інноваційна освітня технологія у вищій школі. Теорія та методика електронного навчання: збірник наукових праць, 2012. № 3. С. 299–308.

References

1. Berezenska, S., & Zuieva, A. (2020). Models of blended learning in vocational education: Ukrainian context [Models of blended learning in vocational education: Ukrainian context]. *Osvitohichnyi dyskurs* – Educational Discourse, 3(31), 78–90. [in Ukrainian].
2. Vorotnykova, I. (Ed.). (2020). *Dystantsiine ta zmishane navchannia v shkoli: putivnyk* [Distance and blended learning at school: A guide]. Kyiv: Borys Grinchenko Kyiv University. [in Ukrainian].
3. Verkhovna Rada of Ukraine. (2017). *Zakon Ukrainy "Pro osvitu" vid 05.09.2017 № 2145-VIII* [Law of Ukraine "On Education" of 05.09.2017 № 2145-VIII]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> [in Ukrainian].
4. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. (2022). *Instruktyvno-metodychni rekomendatsii shchodo orhanizatsii osvithnoho protsesu ta vykladannia navchalnykh predmetiv u zakladakh zahalnoi serednoi osvity u 2022/2023 navchalnomu rotsi* [Instructional and methodological recommendations on the organization of the educational process and teaching of academic subjects in general secondary education institutions in the academic year 2022/2023]. Retrieved from: <http://surl.li/ctldI> [in Ukrainian].
5. Digital competence wheel. (2021). Retrieved from: <https://digital-competence.eu>
6. Kuzmenko, O. (2017). *Zmishane navchannia yak innovatsiina forma orhanizatsii navchalnoho protsesu v shkoli* [Blended learning as an innovative form of organizing the educational process at school]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. V. Hnatiuka* – Scientific Notes of Ternopil National Pedagogical University named after V. Hnatiuk, 3, 140–147. [in Ukrainian].
7. Kukharenko, V. M. *Zmi'shane navchannia* [Blended Learning]. Vebinar. Retrieved from: <http://www.wiziq.com/online-class/2190095-intelblended> [in Ukrainian].

8. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2020). Pro zatverdzhennia Polozhennia pro dystantsiine navchannia: Nakaz MON № 466 vid 25.04.2013 (Redaktsiia stanom na 16.10.2020) [On approval of the Regulation on distance learning: Order of the Ministry of Education and Science № 466 of 25.04.2013 (Revision as of 16.10.2020)]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text> [in Ukrainian].

9. Syrotenko, N. H., & Stoliarevska, A. L. Teoriia ta praktyka zmishanoho navchannia: Monohrafiia [Theory and Practice of Blended Learning: Monograph] (Za red.). [in Ukrainian].

10. Trius, Yu. (2012). Kombinovane navchannia yak innovatsiina osvitnia tekhnolohiia u vyshchii shkoli [Blended learning as an innovative educational technology in higher education]. Theory and Methods of E-Learning, 3, 299–308. [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

Статтю присвячено впровадженню технологій змішаного навчання в освітній процес закладів середньої освіти. Схарактеризовано основні підходи до застосування обраного виду навчання, його вплив на якість освітніх результатів, а також переваги й виклики, пов'язані з використанням цього формату під час навчального процесу. Проаналізовано різні аспекти впровадження технологій змішаного навчання в систему середньої освіти з урахуванням сучасних вимог і тенденцій. Досліджено можливість використання технологій змішаного навчання, визначено їх основні види, які доцільно застосовувати в навчальному процесі.

Метою дослідження є обґрунтування доцільності впровадження змішаного навчання в шкільну практику, аналіз його впливу на якість освітнього процесу, визначення переваг, викликів та умов ефективного застосування даної технології.

У статті висвітлено шляхи ефективного поєднання традиційних та цифрових форм навчання, що сприяють підвищенню рівня навчальної мотивації, самостійності та формуванню навичок критичного мислення у здобувачів освіти. Акцентовано увагу на необхідності науково-методичного супроводу педагогів для успішного переходу до змішаного формату навчання.

Окреслено основні переваги змішаного навчання, серед яких гнучкість, індивідуалізація освітнього процесу, можливість врахування навчальних потреб учнів.

Наукова новизна роботи полягає у комплексному розкритті технологічних, методичних та організаційних аспектів впровадження змішаного навчання, що дає змогу підвищити ефективність освітнього процесу, а також у формулюванні практичних рекомендацій щодо забезпечення педагогів необхідними інструментами та методиками для якісної реалізації змішаного навчання в закладах середньої освіти. На відміну від існуючих публікацій, у статті запропоновано системний підхід до організації змішаного навчання, що враховує сучасні освітні виклики та потреби всіх учасників навчального процесу.

Ключові слова: *змішане навчання, вчителі, учні, цифрові ресурси, новітні технології.*

Дата надходження статті: 13.10.2025

Дата прийняття статті: 14.11.2025

Опубліковано: 29.12.2025